

Секція «Економіка»

Семенда О.В.

Уманський національний університет садівництва

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕНСИВНОГО РОЗВИТКУ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА

В нинішніх умовах особливого значення набуває курс на послідовну інтенсифікацію агропромислового комплексу. Виступаючи як магістральний напрямок розвитку сільського господарства, інтенсифікація передбачає необхідність раціонального та ефективного господарювання. Тільки на такій основі може бути досягнутий якісно новий ступінь розвитку продуктивних сил та значно підвищена ефективність факторів економічного росту.

Процес інтенсифікації в тваринництві має істотні відмінності в зіставленні з рослинництвом. Якщо в останньому об'єктом додаткових вкладень виступає земля та лише незначна їх частка припадає на рослину, то в тваринництві основна маса витрат додається безпосередньо до тварини. При цьому тварини, що є основними та оборотними засобами сільського господарства, виступають одночасно об'єктом інтенсифікації. Тварини як засоби виробництва інтенсивно використовуються лише протягом певного періоду, який закінчується після вибракування їх у зв'язку із зниженням продуктивності і недоцільністю утримання.

Інтенсифікація тваринництва передбачає насамперед інтенсивне й ефективне використання продуктивної худоби, вдосконалення способів її утримання і годівлі. Прогрес тваринництва виявляється не стільки у збільшенні поголів'я, скільки в поліпшенні його якості, в заміні гіршої худоби кращою, в підвищенні рівня її годівлі. Додаткові вкладення спрямовують на поліпшення племінної роботи, виведення нових, продуктивніших порід худоби, підвищення її продуктивності, впровадження прогресивних способів відтворення стада і прискорення його обороту [1].

В недалекому минулому Україна відносилась до країн з достатньо високим рівнем розвитку молочного скотарства. Але з ряду об'єктивних і суб'єктивних

причин до реальної необхідності інтенсифікації тваринництва звернулись з великим запізненням. Головне завдання – зростання обсягів виробництва продукції вирішувалося в основному за рахунок збільшення поголів'я корів, що спричинювало великі затрати праці, і матеріально-грошових засобів на одиницю продукції.

В основі інтенсифікації виробництва молока лежить удосконалення самого об'єкта інтенсифікації, яким в молочному скотарстві є корови. По-перше, необхідно значно підвищити продуктивність молочного стада як найважливішого фактора росту економічної ефективності інтенсифікації. По-друге, якісне вдосконалення тварин слід спрямувати на створення типів та порід, пристосованих до умов промислової технології. Це сприятиме досягненню двох цілей: збільшенню виробництва молока та підвищенню продуктивності праці працівників тваринництва.

Основою інтенсифікації галузі скотарства є запровадження досягнень науково-технічного прогресу, серед яких провідну роль відіграють впровадження сучасних прогресивних технологій виробництва продукції, створення високоякісної кормової бази, поліпшення селекційно-племінної роботи й ветеринарного обслуговування худоби. В цілому, економічний бік ефективності знаходить своє відображення в скороченні затрат праці та ресурсів на одиницю корисного результату. Крім того, рівень ефективності виробництва продукції скотарства залежить від багатьох об'єктивних і суб'єктивних чинників, що діють на сучасному ринку продовольства. Раціональний рівень організації виробництва в галузі скотарства є першоосновою одержання високої результативності господарювання навіть при інших несприятливих умовах, і навпаки, адже макроекономічні чинники не сприяли розвитку виробництва у сільськогосподарських підприємствах, внаслідок чого результати їхньої господарської діяльності в галузі залишаються низькими [2].

Вітчизняне молочне скотарство потребує конструктивних змін і нових підходів до умов господарювання, зокрема нових методів здійснення

виробничої діяльності. Найважливіший напрям її реалізації в ринкових умовах – поглиблення інтенсифікації виробництва на інноваційних засадах, що передбачає його комплексне технічне переоснащення та впровадження новітніх технологій виробництва та організації праці.

Послідовна інтенсифікація молочного скотарства передбачає не тільки збільшення обсягів виробництва молока, але й подальше підвищення його економічної ефективності. Сутність ефективності інтенсифікації полягає в тому, що збільшення обсягів виробництва продукції відбувається значно швидше, ніж зростання витрат на її виробництво. Суть інтенсифікації молочного скотарства полягає в тому, що з підвищенням продуктивності тварин буде знижуватися собівартість їх продукції, тому що тільки за таких умов найбільш ефективно будуть використовуватися усі ресурси, які беруть участь у виробничому процесі. У практичній діяльності це виражатиметься в збільшенні прибутку та підвищенні рівня рентабельності.

Проблеми, що виникли в молочній галузі, можна подолати тільки за рахунок інтенсифікації: підвищення рівня і повноцінності годівлі; впровадження промислових технологій і прогресивних форм організації та оплати праці; підвищення загальної культури ведення скотарства; відродження великих спеціалізованих молочних господарств [3].

Література:

1. Економіка сільського господарства: Навч. посібник / Збарський В.К., Мацибора В.І., Чалий А.А. та ін.; За ред. В.К. Збарського і В.І. Мацибори. – К.: Каравела, 2009. – 264 с.
2. Козіна Н. Ю. Ефективність розвитку скотарства у сільськогосподарських підприємствах Львівщини / Н. Ю. Козіна // Економіка АПК. — 2010. — № 5. — С. 31–34.
3. Шиманська Т.В. Зарубіжний досвід та перспективи розвитку молочної галузі в Україні // Зб. наук. праць Уманського НУС. – Умань, 2011. – Вип. 75. – С. 377–383.

e-mail: manzjj@rambler.ru